

Rydbo skola

**Likabehandlingsplan/plan mot
kränkande behandling**

Läsåret 2021-2022

Förskoleklass, grundskola åk 1-6, skolbarnomsorg

Rektor: Rektor, Lisa Bergman
Adress: von Essens väg 7-9
E-post: lisa.bergman@osteraker.se
Hemsida: www.osteraker.se/rydboskola

Syfte

Syftet med en likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling är att främja elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning, könsöverskridande identitet eller uttryck, ålder samt förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Vision

Alla elever på Rydbo skola ska känna sig trygga.

Man ska bli modig av att vara här!

Vi, både barn och vuxna, vågar prova nytt och vågar misslyckas.

Vi vill att alla ska kunna växa hos oss.

Hos oss ska man känna glädje och god samvaro.

Vi lyssnar till varandra.

En förutsättning för att denna övergripande vision skall kunna förverkligas är att verksamheten präglas av en nolltolerans mot alla typer av kränkande behandling.

Styrdokument

Likabehandlingsarbetet regleras i tre regellverk:

- Skollagen (SFS 2010:800)
- Diskrimineringslagen (2008:567)
- Barnkonventionen

Definitioner:

Likabehandling

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla elever i skolan ska ha samma rättigheter – flickor som pojkar oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Alla elever har rätt att vistas i skolan utan att utsättas för någon form av kränkande behandling.

Diskriminering

Diskriminering är när skolan behandlar en elev sämre än andra elever och missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet och uttryck eller ålder.

Diskrimineringsgrunder

- **Kön**

Begreppet kön innebär att någon är kvinna eller man. Skolan ska förebygga och förhindra könsdiskriminering. Skolan ska också förebygga och förhindra trakasserier som har samband med kön liksom sexuella trakasserier av eleverna. Trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till en elevs könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur. De kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material.

- **Etnisk tillhörighet**

Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av etnisk tillhörighet. Med etnisk tillhörighet menas en individs nationella och etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Nationellt ursprung betyder att personer har samma nationstillhörighet, som till exempel finländare, polacker eller svenskar. Etniskt ursprung innebär att personer har ett relativt enhetligt kulturmönster. Som exempel kan nämnas att en person tillhör någon av de nationella minoriteterna såsom samer och romer. Alla människor har en eller flera etniska tillhörigheter. Alla kan därför bli utsatta för etnisk diskriminering.

- **Religion eller annan trosuppfattning**

Religionsfriheten är skyddad i såväl internationella konventioner som i den svenska grundlagen. Undervisningen i skolan ska enligt läroplanen vara icke-konventionell och skolan får inte missgynna någon elev på grund av hans eller hennes religion eller annan trosuppfattning. Med religion avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Annan trosuppfattning innefattar sådana övertygelser som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism och agnosticism. Politiska åskådningar och etiska eller filosofiska värderingar som inte har samband med religion omfattas inte av diskrimineringslagens skydd.

- **Funktionsvariation**

Med funktionsnedsättning menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå. Tillfälliga begränsningar av en persons funktionsförmåga är inte en funktionsnedsättning i diskrimineringslagens mening. Funktionsnedsättning innebär en nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. Det är alltså något som en person har, inte något som en person är. En funktionsnedsättning kan märkas mer eller mindre i olika situationer som till exempel allergier, dyslexi, hörsel och synskador med mera.

- **Sexuell läggning**

Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till sina elever. Det inkluderar arbetet mot homofobi och rätten till likabehandling oavsett sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuallitet.

- **Könsöverskridande identitet**

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses att någon inte definierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel (eller på annat sätt) ger uttryck för att tillhöra ett annat kön. Begreppet omfattar dels en persons mentala eller självupplevda könsbild, dels hur någon uttrycker det som kan kallas personens sociala kön, till exempel genom kläder, kroppsspråk, smink eller frisyr.

- **Ålder**

Alla människor, oavsett ålder omfattas av lagens skydd mot diskriminering. Åldersnormer kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i skolan. (Källa: www.do.se)

Trakasserier

Trakasserier är uppträdande som kränker en persons värdighet och som har samband med

- kön
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- ålder

Kränkande behandling

Kränkande behandling är uppträdande som kränker en persons värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Det kan vara att retas, mobba, frysa ut någon, knuffas eller rycka någon i håret.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en persons värdighet. Trakasserier och kränkande behandling kan vara

- fysiska (slag, knuffar)
- verbala (hot, svordomar, öknamn)
- psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer)
- texter och bilder (t ex teckningar, lappar, sms, fotografier och meddelanden på sociala medier)

Mobbning

Mobbning brukar ofta användas som exempel på annan kränkande behandling. Mobbning kan definieras som när en eller flera personer barn/elever/vuxna systematiskt under en viss tid, vid upprepade tillfällen, blir utsatt för negativa handlingar av en eller flera personer. Denna definiering bör dock ge utrymme för att även återkommande trakasserier skulle vara en form av mobbning.

Vidare förtydligande av begreppet mobbning:

- Mobbning är inte en engångsföreteelse eller konflikter utan en systematisk kränkning av en eller flera personer
- Med negativa handlingar menas både psykiska och fysiska handlingar mot en eller flera personer, som uppfattas nedvärderande för den eller de det berör.
- Vidare råder en obalans i makt mellan den som mobbar och den som utsätts för mobbning.
- Den som upplever att han eller hon är mobbad eller kränkt har rätt att bli tagen på allvar. All form av mobbning tas på stort allvar.

Befogade tillsägelser

Skolans personal måste ibland tillrättavisa en elev för att skapa en god miljö för hela klassen/ elevgruppen. En befogad tillrättavisning är inte en kränkning i lagens mening, även om eleven ifråga kan uppleva det som kränkande.

Skolan måste agera

Skolan har skyldighet att agera så snart någon informerat om att en elev känner sig utsatt för trakasserier eller kränkande behandling. Skolan ska utreda vad som hänt och vidta åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar.

Ansvarsfördelning

Huvudmannen, Österåkers kommun, är skyldig att se till att all personal i skolan får kunskap om sitt ansvar att agera när någon utsätts för kränkande behandling. Produktionsförvaltningen i Österåkers kommun har tagit fram rutiner för hanteringen av ärenden med kränkande behandling.

Ansvaret att agera omfattar:

- All personal

Inom Rydbo skola ser vi det även som självklart att alla elever/föräldrar agerar och informerar skolans personal så snart de misstänker att en elev under skoltid kan ha utsatts för trakasserier eller annan kränkande behandling.

Om personal misstänks för kränkning av en elev, skall rektor ansvara för utredningen.

Målsättningar för skolar 2021-2022

Rydbo skola sätter upp följande målsättningar och handlingsplan, inom ramen för arbetet med skolans likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling för skolar 2021-2022.

- Likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling skall förankras samt göras känd i hela verksamheten (elever/personal) och hos föräldrar.
- Trygghetsteamet och dess arbete skall vara synlig på skolan.
- Samtliga på Rydbo skola skall verka aktivt för alla elevers trygghet, trivsel och arbetsro.
- Alla anmälda ärenden till trygghetsteamet skall hanteras i enlighet med vad som anges i likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling.
- Alla elever på skolan ska få information och kunskap om hur man uppför sig på nätet.
- Att alla elever och personal tar avstånd från att människor utsätts för kränkande behandling i alla situationer även digitalt.

Så här ska vi göra för att nå målen:

- Trygghetsteamet gör ett förslag till en likabehandlingsplan som går ut på remiss till elever och personal. Remisstiden för läsåret 2021 – 2022 är oktober månad.
- Likabehandlingsplanen ska efter remisstidens slut läggas ut på hemsidan.
- Trygghetsteamet presenterar sig för alla klasser på skolan under höstterminen.
- Vid slutet av skolåret går rektor och Trygghetsteamet igenom samtliga ärenden som behandlats under året.
- All personal på Rydbo skola ska verka aktivt mot all typ av negativ jargong och kränkande behandling.
- Fadderträffar ska genomföras.
- Trivselledare.
- För att all personal på Rydbo skola ska ha en samsyn och arbeta aktivt mot kränkande behandling arbetar vi kontinuerligt för ett gemensamt förhållningssätt. Bråka smartare
- Tillsammans med eleverna kartlägger vi otrygga platser inom skolans område en gång per termin. Utifrån resultaten av kartläggningen vet personalen var de skall befinna sig vid rast.
- Skolans ordningsregler, gruppens trivselregler och bild på trygghetsteamet ska finnas väl synliga i elevernas arbetsmiljö.
- Eleverna ska få kunskap om hur de kan agera om någon blir utsatt för en kränkning samt att de alltid kan vända sig till en vuxen. Klassläraren samt övrig personal informerar om detta regelbundet.

- Österåkers kommun har som vision att bli länets bästa skolkommun. Ett av redskapen för att nå dit är via uppföljningsmodellen ”Med målen i sikte”. I denna modell utvärderas bland annat elevernas upplevelse av trygghet i skolans lokaler, i relation till vuxna på skolan och även i relationer mellan elever. Resultatet från uppföljningsmodellen följs upp i Trygghetsteamet och därefter med övrig berörd skolpersonal.
- Varje klasslärare följer kontinuerligt upp elevgruppens trivsel och arbetsro med hjälp av samtal. Vi har möjlighet att titta på frågor vad gäller trivsel i de hälsosamtal som skolhälsovården håller.
- Respektive pedagog har i uppdrag att vara kritisk i valet av litteraturen som ingår i undervisningen. Detta för att undvika att innehållet uppfattas som diskriminerande eller på annat sätt kränkande.

Förebyggande arbete

På Rydbo skola ska alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och arbetsro.

Detta gör vi genom att:

- låta alla (oavsett diskrimineringsgrund) få ta del av klassens/skolans talutrymme, känna sig sedda och lyssnade på, bli i förväg informerade om mål och bedömningsgrunder i sitt skolarbete, känna sig trygga och visa respekt för varandra.
- vi har klassråd och elevråd kontinuerligt under läsåret.
- ha väl förankrade ordningsregler, vilka varje läsår revideras av personal och elever. Dessutom förväntas föräldrar och elever läsa igenom ordningsreglerna hemma.
- våra ordningsregler, gruppens regler samt likabehandlingsplanen är väl synliga i elevernas arbetsmiljö.
- vi har en konsekvenstrappa som i förväg är känd av elever och föräldrar och den finns synlig i elevernas arbetsmiljö.
- vi arbetar på många olika sätt för att träna våra elever i att lösa vardagliga konflikt- och problemsituationer. Bråka smartare
- synliggöra trygghet och hälsa genom enkäter.
- varje termin får eleverna möjlighet att i sina grupper göra trygghetsvandringar, inne och ute på skolan, för att kartlägga otrygga platser. Detta sker en gång per termin.
- Vi tar hänsyn till dessa otrygga platser i vårt rastvårdande.
- Rydbo skola har ett trygghetsteam bestående av skolledning, pedagoger och elevhälsa. Information om trygghetsteamet och dess deltagare finns väl synligt på skolan.
- Att tydliggöra för eleverna att kränkande behandlingar i digitala sammanhang är ett växande problem och likställs med det som sker i fysisk miljö.
- PAX

Kartläggningar

Så här kartlägger vi hur det står till med elevernas trygghet, trivsel och arbetsro:

- Avstämningar i elevgrupperna kontinuerligt genom samtal vad gäller trivsel och arbetsro. Två gånger per läsår genomförs även en kommunövergripande enkät “Med målen i sikte”.
- Kartläggning av otrygga platser tillsammans med alla elevgrupper.

Resultaten av kartläggningen sammanställs och analyseras av skolpersonal. De gör även en bedömning av eventuella vidare åtgärder.

Trygghetsteamet sammanställer goda exempel på ett gott förebyggande arbete för trivsel, arbetsro och trygghet.

Rydbo skola – Våra regler för trygghet och arbetsro

Våra ordningsregler

- Nolltolerans mot all form av kränkningar som fysisk och psykiskt våld (som skojbråk, retas, utfrysning och digitalt) samt trakasserier.
- Vi är respektfulla mot elever, vuxna, våra omgivningar och material.
- Vi använder ett vårdat språk mot varandra utan tex svordomar och fula ord.
- Vi respekterar arbetsro/matro i hela skolan. Därför går vi lugnt i korridoren, stör inte i klassrummet, samtalar lugnt i matsalen och tar det lugnt i omklädningsrummet.
- Mobiltelefoner får inte störa arbetsron. Därför ska mobilerna lämnas in på morgonen för att sedan ges tillbaka vid hemgång.
- Vi har hjälm på oss vid all form av åkning såsom cykel, stjärtlapp, iskana eller skridskor.
- Vi kastar bara snöboll på det avgränsade området på skolgården och bara mot ringarna som har satts upp (inte mot varandra).
- Vi tar hand om skolan och skolans material och ersätter det vi förstört eller tappat bort.
- Vi respekterar skolgårdsgränserna.

Konsekvenstrappa när en elev stör arbetsro eller trygghet

För att så långt som möjligt kunna garantera alla på Rydbo skola en god arbetsmiljö, där trygghet och arbetsro finns en åtgärdstrappa.

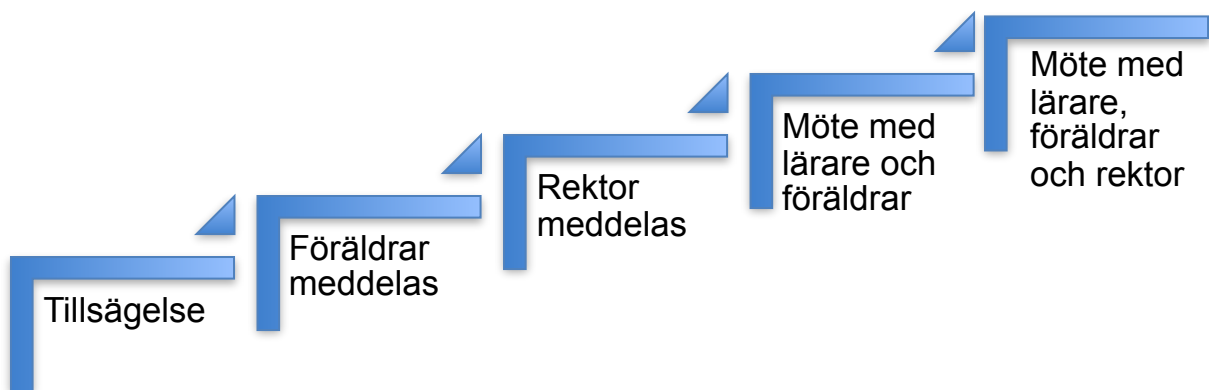
Steg 1 Ansvarig pedagog uppmanar eleven att sluta med sitt uppförande.

Steg 2 Läraren/pedagogen låter eleven stanna kvar efter lektionen så att de kan samtala om det som hänt i lugn och ro. Läraren meddelar hemmet. Alternativt ansvarig pedagog på fritids om det sker på fritidstid.

Steg 3 Läraren/pedagogen får visa ut eleven under förutsättning att det finns tillsyn eller planera att eleven får sitta i en annan elevgrupp och arbeta. Läraren meddelar hemmet och rektor.

Steg 4 Berörd personal/klasslärare bjuder in hemmet och eleven på möte så att man kan samarbeta kring hur man ska hjälpa eleven.

Steg 5 Rektor kallar till elevhälsokonferens och man beslutar hur man ska utreda elevens skolsituation.

Vid alla form av kränkningar ska en kränkningsanmälan fyllas i och ges till rektor.

Akuta åtgärder

Ett ärende öppnas så snart personal får kännedom om att kränkningar har eller kan ha inträffat. *Detta innebär att en skriftlig anmälan framställs som ett första steg i utredningen och att all vidare utredning dokumenteras skriftligen och mailas till Trygghetsteamet.*

Vi vill understryka att alla delar av utredningen som kan vara av vikt för utgången av ärendet, måste dokumenteras skriftligen. Inte minst för att säkerställa att vi följer rådande lagstiftning, men även för att det är av vikt för att säkra kvaliteten i skolans utredningsarbete, vilket i slutändan utgör en trygghet för alla berörda.

Den skriftliga dokumentationen förvaras i särskild pärm för ändamålet.

Mer ingående rutiner för dokumentation av varje steg i utredningen redovisas nedan.

Åtgärder i 7 steg vid kränkningar

Vid alla former av kränkningar ska en kränkningsanmälan fyllas i och ges till rektor som underrättar huvudman.

Vid misstanke om mobbning ska alltid trygghetsteamet kontaktas omgående innan andra åtgärder vidtas. Kränkningsanmälan ska i dessa fall fyllas i tillsammans med/i samråd med trygghetsteamet.

Steg 1

När berörd personal upplever sig ha uttömt alla möjligheter att lösa en uppkommen situation skall rektor informeras. Trygghetsteamet fördelar ärendena inom trygghetsteamet eller rektor till annan lämplig person inom skolan.

Steg 2

De som tilldelats ärendet diskuterar strategin. Samtal sker med den utsatte eleven och med den/de elever/personal som de anser sig behöva samtala med.

Steg 3

Den informationen som framkommit vid samtalen med de berörda blir underlag för det fortsatta utredningsarbetet. Det fortsatta utredningsarbetet syftar till att slå fast lämpliga åtgärder. Dessa åtgärder nedtecknas skriftligen.

Steg 4

Berörda föräldrar och vuxna informeras. Även detta dokumenteras skriftligen.

Steg 5

Återkommande uppföljande samtal sker med berörda elever, personal och föräldrar, vilka dokumenteras via samtalslogg. Samtal sker till kränkningarna upphört.

Steg 6

Uppföljningssamtal skall ske en tid efter avslutat ärende för att försäkra sig om att problemen inte fortsätter/återkommit.

Steg 7

Om problemen inte upphör får skolan ta ställning till ett eventuellt agerande i enlighet med skollagen kapitel 6, 9-10§ (disciplinära åtgärder som bl.a. kan yttra sig i att ärendet hänskjuts till möte med elevhälsan eller anmäls till huvudmannen).

Rutiner för dokumentation

Den personal som får kännedom/har misstankar om en kränkning informerar berörd personal. Det skall föras minnesanteckningar över åtgärder t ex samtal med elever, föräldrakontakter mm. Rektor får anmälan till sig och ser till att lämplig personal tar hand om samtal med elever och vårdnadshavare. Rektor gör en rapport till produktionsförvaltningen att en kränkning ägt rum. Vi vill understryka att alla delar av utredningen som kan vara av vikt för utgången av ärendet, måste dokumenteras skriftligen. Inte minst för att säkerställa att vi följer rådande lagstiftning, men även för att det är av vikt för att säkra kvaliteten i skolans utredningsarbete, vilket i slutändan utgör en trygghet för alla berörda. Den skriftliga dokumentationen förvaras i särskild pärm för ändamålet inlåst på expeditionen. Det finns en rutin för anmälan om kränkande behandling som är tillgänglig för personal och vårdnadshavare på [www.osteraker.se. https://inomskars.osteraker.se/informationslagret/blanketter/blanketter/krankandebehandlingarutin.22079.html](https://inomskars.osteraker.se/informationslagret/blanketter/blanketter/krankandebehandlingarutin.22079.html)

De här personerna ingår i trygghetsteamet.

Lisa Bergman, rektor.

Susanne Eneroth ansvarig fritids och samordnare Trygghetsteamet

Annelie Bjureström skolkurator

Sandra Hallenberg, fritidsansvarig

